

UCHWAŁA Nr 295 RADY MINISTRÓW

z dnia 23 grudnia 1971 r.

w sprawie zasad odpłatności konsumentów za usługi świadczone przez placówki żywienia przyzakładowego oraz zasad finansowania tych placówek.

W celu uporządkowania i ujednoczenia zasad odpłatności konsumentów za usługi świadczone przez placówki żywienia przyzakładowego oraz zasad finansowania działalności tych placówek Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uchwała dotyczy placówek żywienia przyzakładowego, prowadzonych w przedsiębiorstwach państwowych i ich jednostkach nadrzędnych oraz w jednostkach budżetowych i w organizacjach społecznych, które otrzymują dotacje z budżetu państwa, zwanych dalej „zakładami pracy”.

2. Uchwała nie dotyczy placówek żywienia przyzakładowego prowadzonych:

- 1) w jednostkach (instytucjach) wojskowych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, z wyjątkiem przedsiębiorstw resortu obrony narodowej,
- 2) w jednostkach podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, z wyjątkiem Komendy Głównej Straży Pożarnej, Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz przedsiębiorstw resortu spraw wewnętrznych,

3) w zakładach określonych przez Ministra Sprawiedliwości,

4) w zakładach, w których żywienie prowadzone jest przez jednostki podległe Centrali Handlowej „Konsumy”, a których pracownicy są uprawnieni do korzystania z żywienia na odrębnych zasadach,

5) w zamkniętych zakładach opieki zdrowotnej i w zakładach opieki społecznej.

§ 2. Przez żywienie przyzakładowe należy rozumieć świadczenie przez zakład pracy na rzecz pracowników oraz innych uprawnionych osób usług, polegających na zaopatrywaniu ich w posiłki i artykuły spożywcze w zakładach i punktach gastronomicznych sieci zamkniętej.

§ 3. 1. Zakłady pracy, o których mowa w § 1 ust. 1, zapewnią pracownikom możliwość korzystania z żywienia przyzakładowego na warunkach i zasadach określonych w przepisach dotyczących budowy stołówek i innych punktów żywienia pracowników w nowo budowanych lub przebudowywanych zakładach pracy, z wyłączeniem możliwości spożywania posiłków w zakładach gastronomicznych sieci otwartej.

2. Zasady organizacji żywienia przyzakładowego w zakładach pracy ustala Minister Handlu Wewnętrznego, z wyjątkiem państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej i państwowych gospodarstw rolnych podległych Ministrowi Rolnictwa lub przez niego nadzorowanych.

§ 4. 1. Obowiązkiem zakładu pracy, prowadzącego we własnym zakresie lub zlecającego prowadzenie żywienia przyzakładowego na terenie swego zakładu (zakładów) innym jednostkom organizacyjnym (np. jednostce handlowej lub innemu zakładowi pracy), jest zapewnienie na cele żywienia:

- 1) pomieszczeń z pełnym urządzeniem i wyposażeniem w sprzęt kuchenny, zastawę i bieliznę stołową oraz odzież ochronną i roboczą dla personelu, zgodnie z wskaźnikami, obowiązującymi w zakresie wyposażenia,
- 2) naprawy sprzętu zmechanizowanego, remontów pomieszczeń oraz konserwacji maszyn i urządzeń,
- 3) dostawy energii do ogrzewania, oświetlenia, produkcji i podgrzewania posiłków,
- 4) uzupełniania urządzeń i wyposażenia w sprzęt, zastawę i bieliznę stołową oraz odzież ochronną i roboczą,
- 5) korzystania z usług i urządzeń komunalnych oraz z własnych lub obcych środków transportowych.

2. Obowiązkiem zakładu pracy prowadzącego żywienie przyzakładowe we własnym zakresie jest ponadto zapewnienie personelu do realizacji zadań placówek żywienia przyzakładowego.

3. W razie prowadzenia żywienia przyzakładowego przez zakład pracy we własnym zakresie — koszty eksploatacyjne, wynikające z obowiązków, o których mowa w ust. 1, ponosi ten zakład według zasad określonych w § 10 uchwały.

4. W razie prowadzenia żywienia przyzakładowego na zlecenie zakładu pracy przez inną jednostkę, zasady ponoszenia i rozliczania kosztów eksploatacyjnych, związanych z realizacją obowiązków, o których mowa w ust. 1, powinny być określone w umowie między zleceniodawcą a zleceniobiorcą z uwzględnieniem zasad określonych w § 10 uchwały oraz zasad rozliczeń między stronami z tytułu zakupu usług żywienia przyzakładowego, ustalonych przez Ministra Handlu Wewnętrznego w uzgodnieniu z Ministrem Finansów.

§ 5. 1. W żywności przyzakładowej należy stosować pracownicze i niepracownicze karty abonamentowe na posiłki.

2. Uprawnienia do otrzymania posiłków na podstawie pracowniczych kart abonamentowych przysługują:

- 1) pracownikom zakładu pracy prowadzącego lub zlecającego prowadzenie żywienia przyzakładowego,
- 2) pracownikom innych zakładów pracy, które na podstawie zawartej umowy z zakładem pracy prowadzącym żywienie uczestniczą w kosztach prowadzenia tego żywienia,
- 3) emerytom i rencistom zakładów pracy wymienionych w pkt 1 i 2,
- 4) uczniom szkół przyzakładowych i międzyzakładowych oraz studentom odbywającym praktyki w zakładach pracy.

3. Uprawnienia do całodziennego wyżywienia na podstawie pracowniczych kart abonamentowych przysługują osobom wymienionym w ust. 2, zamieszkującym w hotelach robotniczych i domach młodego robotnika, pracownikom państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej i państwowych gospodarstw rolnych podległych Ministrowi Rolnictwa lub przez niego nadzorowanych oraz pracownikom, którym takie uprawnienie zostanie przyznane decyzją kierownika zakładu pracy.

4. Osoby nie wymienione w ust. 2 mogą korzystać z posiłków wydawanych przez zakład pracy na podstawie niepracowniczych kart abonamentowych i z posiłków nieabonamentowych.

§ 6. Pracownicy placówek żywienia przyzakładowego korzystają z wyżywienia na zasadach obowiązujących pracowników zakładów gastronomicznych sieci otwartej.

§ 7. 1. Odpłatność konsumentów za posiłki (z wyjątkiem regeneracyjnych-wzmacniających, o których mowa w ust. 3) wydawane na podstawie pracowniczych kart abonamentowych osobom wymienionym w § 5 ust. 2 oraz za abonamentowe i nieabonamentowe posiłki regeneracyjne ogólnie dostępne, wydawane do spożycia osobom wymienionym w § 5 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 w czasie regulaminowych przerw w pracy, obejmuje wyłącznie koszt surowca zużytego do produkcji tych posiłków, obliczony według obowiązujących cen detalicznych.

2. Odpłatność konsumentów za posiłki nieabonamentowe jednorazowe (z wyjątkiem regeneracyjnych-wzmacniających, o których mowa w ust. 3, i regeneracyjnych ogólnie dostępnych, o których mowa w ust. 1), wydawane osobom wymienionym w § 5 ust. 2, obejmuje koszt surowca zużytego, do produkcji tych posiłków, obliczony według obowiązujących cen detalicznych, zwiększony o narzut w wysokości nie przekraczającej 20%.

3. Maksymalna odpłatność konsumentów za abonamentowe i nieabonamentowe (jednorazowe) posiłki regeneracyjne-wzmacniające, wydawane osobom wymienionym w § 5 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 na podstawie zasad, o których mowa w § 11 ust. 1, obejmuje wyłącznie koszt surowca zużytego do produkcji tych posiłków, obliczony według obowiązujących cen detalicznych pomniejszonych o 10%.

4. Odpłatność konsumentów za posiłki wydawane na podstawie niepracowniczych kart abonamentowych oraz za posiłki nieabonamentowe (jednorazowe), sprzedawane osobom nie wymienionym w § 5 ust. 2, ustala się na poziomie kosztu surowca zużytego do produkcji tych posiłków, obliczonego według obowiązujących cen detalicznych, zwiększonych o narzut w wysokości pozwalającej na pokrycie wszystkich kosztów produkcji i sprzedaży.

5. Ceny artykułów spożywczych, potraw i napojów sprzedawanych w bufetach przyzakładowych i innych przyzakładowych punktach sprzedaży ustalane są na podstawie odrębnych przepisów przez Państwową Komisję Cen.

6. Placówki żywienia przyzakładowego prowadzące działalność gastronomiczną o charakterze otwartym stosują w czasie prowadzenia tej działalności ceny sprzedaży skalkulowane na poziomie zapewniającym pełne pokrycie kosztów tej działalności oraz zysk w wysokości do 5%. Zasady podziału tego zysku ustali Minister Finansów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych.

7. W razie braku obowiązującej ceny detalicznej określonego surowca (artykułu spożywczego), niezbędnej do kalkulacji ceny posiłku, Państwowa Komisja Cen określi ceny równorzędne cenom detalicznym.

§ 8. 1. Ustalone w § 7 zasady odpłatności stosuje się także w razie prowadzenia żywienia przyzakładowego na zlecenie zakładu pracy przez inną jednostkę, z tym że dla wyliczenia odpłatności konsumentów, o której mowa w § 7 ust. 1—5, zleceniobiorca obowiązany jest określić w umowie, jaka część ceny posiłków, płaconej przez zleceniodawcę, przypada na średni koszt surowca w cenach detalicznych.

2. Pracownicy zakładu pracy (zleceniodawcy), korzystający z usług stołówek innych zakładów pracy (zleceniobiorców) na podstawie umowy zawartej pomiędzy zakładami,

piacą za posiłki takie ceny, jak pracownicy zakładu zleceniobiorcy, chyba że na podstawie przepisu § 9 i § 11 ust. 1 uchwały:

- 1) zleceniobiorca wydaje posiłki swoim pracownikom po cenach niższych, niż to wynika z zasad odpłatności określonych w § 7 ust. 1, 2 i 3, a pracownikom zleceniodawcy takie uprawnienia nie przysługują,
- 2) zleceniodawca korzysta z uprawnień do stosowania niższej odpłatności pracowników za posiłki niż określona w § 7 ust. 1, 2 i 3, nie przysługującej pracownikom zleceniobiorcy.

Warunki odpłatności, o których mowa w pkt 1 i 2, powinny być określone w umowie zawartej między stronami.

3. Ustalone w § 7 ust. 1, 2, 3 i 5 zasady odpłatności obowiązują przy stosowaniu w placówkach żywienia przyzakładowego samoobsługi. Przy wprowadzeniu w tych placówkach — za zgodą rady zakładowej zakładu pracy — obsługi kelnerskiej (podających do stołu), jej koszt obciąża konsumentów przez odpowiednie zwiększenie cen posiłków, potraw, napojów i artykułów spożywczych. Nie dotyczy to wypadków, w których zastosowanie samoobsługi jest niemożliwe z przyczyn lokalowo-technicznych.

§ 9. 1. Pozostają nadal w mocy korzystniejsze niż określone w § 7 zasady odpłatności za posiłki, jeżeli na podstawie obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały przepisów lub układów zbiorowych pracy przysługują one w danym zakładzie pracy osobom, wymienionym w § 5 ust. 2.

2. Zasada, o której mowa w ust. 1, dotyczy odpowiednio także innych warunków wyżywienia, jeżeli są one korzystniejsze niż przewidziane w uchwale.

§ 10. Różnicę między kosztami żywienia przyzakładowego a odpłatnością konsumentów i innymi wpływami z tej działalności pokrywa w całości zakład pracy.

§ 11. 1. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac określi w uzgodnieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Centralną Radą Związków Zawodowych zasady wydawania pracownikom przez zakłady pracy posiłków profilaktycznych i regeneracyjnych-wzmacniających oraz zasady odpłatności za te posiłki.

2. Minister Sprawiedliwości określi placówki żywienia przyzakładowego w podległych mu jednostkach, do których postanowienia uchwały nie mają zastosowania.

3. Minister Rolnictwa określi zasady organizacji żywienia przyzakładowego w państwowych przedsiębiorstwach go-

spodarki rolnej i państwowych gospodarstwach rolnych, podległych mu lub przez niego nadzorowanych.

§ 12. Zaleca się zarządom centralnych związków spółdzielczych oraz organizacjom społecznym innym niż określone w § 1 uregulowanie działalności prowadzonego przez nadzorowane jednostki żywienia przyzakładowego zgodnie z zasadami niniejszej uchwały.

§ 13. 1. Tracą moc wszystkie dotychczasowe przepisy w sprawach uregulowanych w niniejszej uchwale, a w szczególności traci moc uchwała nr 118 Prezydium Rządu z dnia 21 lutego 1951 r. w sprawie zasad prowadzenia stołówek pracowniczych i tworzenia oddziałów zaopatrzenia robotniczego (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-19, poz. 246 i Nr A-26, poz. 330 oraz z 1956 r. Nr 57, poz. 620).

2. W uchwale nr 244 Rady Ministrów z dnia 11 maja 1956 r. w sprawie zmian w organizacji i działalności oddziałów zaopatrzenia robotniczego (Monitor Polski z 1956 r. Nr 57, poz. 620 i Nr 99, poz. 1137 oraz z 1957 r. Nr 37, poz. 239) skreśla się § 17 pkt 1 lit. b) oraz § 21 ust. 1 pkt 1.

3. W zarządzeniu nr 13 Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 stycznia 1961 r. w sprawie rozszerzenia usług stołówek pracowniczych i studenckich (Monitor Polski Nr 10, poz. 56) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule zarządzenia oraz w pierwszym zdaniu skreśla się wyrazy „pracowniczych i”;
- 2) § 1 nadaje się brzmienie:
„§ 1. Przepisy zarządzenia dotyczą stołówek studenckich, zwanych dalej „stołówkami”.”;
- 3) w § 3 ust. 2 zwrot „— poza pracownikami (studentami) zakładów pracy (uczelni)” zastępuje się zwrotem „— poza studentami uczelni”, a w § 3 ust. 3 skreśla się wyraz „przyzakładowych”;
- 4) w § 7 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „zakładów pracy”, w pkt 1 lit. a) skreśla się wyrazy „przez zakład pracy”, w pkt 1 lit. b) skreśla się wyrazy „zakładu pracy lub instytucji” i „zakład pracy lub instytucja”, a po wyrazie „przeznacza” dodaje się wyraz „się”;
- 5) skreśla się § 8 i 10.

§ 14. Wykonanie uchwały porucza się zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych) oraz przewodniczącym prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 15. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz